

de frumoasa și inconsistentă Elena Andreievna.

Unchiul Vania, omul care ar fi putut fi om, este înscris în cataloagele Institutului de Teatru sub numele lui Mihai Dogaru, iar în cronică mea ca un Voinițki autentic. Trezirea tirzie, implicit ridicolă și dureroasă a unui ratat, a cerut din partea tinărului actor virtuți actoricești nu din cele mai obișnuite. Povara celor 47 de ani, dragostea tirzie și explozia inutilă de revoltă, autocritica de pe poziția conștientă a incapacității de a repara, nu puteau fi comunicate la 20 de ani și ceva (atit cît bănuiesc că are interpretul), fără calități deosebite. Remarc cu satisfacție acea pondere, care ascunde aproape ermetic capacitatea de violență, cea știință de a comenta detașat tot ce se petrece, în dorința de a camufla o frământare neobișnuit de puternică.

Mihai Dogaru se dezvăluie treptat, cerește prin sinceritate, impune prin autenticitatea trăirii. Nimeni nu ride în sală, atunci cînd Mihai Dogaru-Vania strigă că ar fi putut ajunge un Dostoevski. Personajul a fost bine apărât, a fost suficient înzestrat de actor cu substanță umană autentică, pentru ca acest moment ridicol de autoapreciere să se transforme într-o acuzare aruncată tuturor Serebreakovilor și

liberalilor care scriau broșurile stupide de sociologism vulgar și inutil pentru realitățile Rusiei de atunci. Tumultul interior al omului sacrificat, inutil, se face simțit cu intensitate. Mihai Dogaru comunică din primele replici disprețul pe care-l resimte față de idolul căruia i s-a închinat ani în șir. Și disprețul se răsfrînge și asupra propriei sale persoane, fiindcă Mihai Dogaru și-a dotat personajul cu noblețe sufletească și simț al echității umane. Mihai Dogaru judecă trei culpabili: pe sine însuși, pe profesor și pe Elena Andreievna, care se complăce într-o pseudoviață.

Cel mai dificil moment pe traiectoria rolului nu este acela al încercării de omor, ci crimpeiele de confruntare cu Elena Andreievna. Aici personajul, deși pus într-o postură neavantajoasă, nu are voie să pară ridicol și neîndreptățit în atitudinea sa. Mihai Dogaru a izbutit să transmită și să impună spectatorului respect față de chinul acestei iubiri tirzii, fără șanse de realizare.

Fațetele multiple ale interpretărilor semnalate de mine s-au dovedit componentele inspirate și variate, absolut necesare pentru un spectacol vrednic de prețuire al Institutului de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale”.

Maria VLAD

Teatru studentesc

Casa de Cultură a Studenților „Grigore Preoteasa” a găzduit la mijlocul lunii martie o întâlnire între studenți, de astă dată nu pe terenul de sport și nici la masa de studiu din specialitatea fiecăruia din concurenți, ci pe altarul generos al Thaliei.

Ajunse să-și măsoare gradul de măiestrie la care s-au ridicat (proporțiile fiind păstrate), echipele de teatru studentești au adus pe scena Casei de Cultură „Grigore Preoteasa” un aer sărbătorec, alături de un spirit de emulație, amintit în mod permanent de tinerețea concurenților.

Desigur, finala va desemna pe cei care s-au dovedit cei mai buni, răsplătindu-le astfel strădania. Urmărind însă concursul, noi am consemnat — alături de valoarea sau de problemele ridicate de unele spectacole — caracterul larg cuprinzător pe care l-a căpătat mișcarea teatrală amatoare în rindul studențimii noastre.

Vivat Academia... și teatrul ei!

Casa de Cultură a Studenților „Grigore Preoteasa”: Mitică Popescu de Camil Petrescu

De ce nici unul din atâtea teatre de stat din țară nu s-a gândit pînă acum să înscrie în repertoriul său delicioasa, clasică

aproape, comedie a lui Camil Petrescu? De ce sînt atit de puțini actori profesioniști care să joace cu pofta, cu pasiunea și totodată cu candoarea acestor studenți amatori? Ciți dintre acești studenți de la diferite facultăți n-ar trebui să fie la institutul de teatru și ciți de la acest institut

„Ar sta — cine știe? — mai bine la diferitele alte facultăți? La ce teatru am mai auzit frazarea corectă și în același timp stilistic expresivă, comparabilă cu cea de la acest spectacol al studenților? Se știe în lumea artei din București, și mai ales în instituțiile direct interesate, de existența regizorului Virgil Sacerdoțeanu (Național) și a actorului Ștefan Bănică (Tineretului), care și-au dat concursul la spectacolul studențesc, ridicându-l și ridicându-se pe ei la nivelul unei autentice realizări de artă etc., etc.?

Asemenea întrebări și altele încă au a saltat, desigur, pe oricine a văzut *Mitică Popescu*, jucat de studenții amatori, ajutați de un regizor și de un interpret profesioniști. Excelent spectacol! Spun excelent, fără rezerva mintală impusă de obicei de arta amatoare. Interpretelor, și nu chiar tuturor, le-a lipsit doar experiența scenei, rodajul, care să le dea definitivă dezinvoltură și libertate în mișcări. În schimb, studenții, aproape toți, au dovedit finețe, subtilitate, inteligență scenică, discreție și măsură, naturalețe și candoare, gust pentru replică (în totalitatea ei, nu numai pentru „poantă”), atenție față de partener, cu un cuvint, un deosebit simț al teatralității.

Cu Adrian Grigoriu, de pildă, în poziția Subdirectorului, am avut revelația unui talent complex, capabil să dea expresie unei omenii integrale: de la tonurile de îndărătnicie ardelenescă și de umor fără voie, din primele scene, până la participarea caldă, generoasă, conștient amuzată din final. Adrian Grigoriu a înțeles perfect rolul și l-a întruchipat aproape perfect. (Cit de rar i-e dat criticului dramatic să scrie asemenea cuvinte!)

În ce privește înțelegerea rolurilor, fenomenul e general: Fredy Berger i-a împrumutat lui Jean Goldenberg exact tonalitatea de umor și de omenie necesară, făcând — cu nasul mereu în vint al unui fals obraznic și cu hazul contradictoriu al prietenului de nădejde — un personaj delicios; la fel, Adrian Pella a pus în lumină și asprimea de aparentă onestitate a lui Buiac, dar și venalitatea din el. Și cit de cuceritoare

prin grație, prin firească drăgălășenie, mai ales după ce și-a înfrint rigiditatea (poate emoția, tracul) din primul act, Paula Ionescu în Patroana.

Partea leului a avut-o, firește, Ștefan Bănică în Mitică Popescu, dar fiindcă e profesionist, mă voi mărgini să spun doar atât, și cred că e destul: îl consider unul dintre actorii cei mai inzebrați și mai compleți pentru *acest* rol, la ora actuală (are de toate: farmec, umor, duioșie, forță, resorturi adinc omenești). Leit Mitică Popescu!

Un ultim cuvint despre regia lui Virgil Sacerdoțeanu: înțelegerea rolurilor de care am pomenit i se datorește în primul rind lui. Tot lui îi revine meritul unei bune mișcări în scenă, al cadenței firești a replicilor, al cursului net ascendent imprimat spectacolului, care „crește” de la scenă la scenă.

Iată un spectacol foarte bun, cu adevărat foarte bun, în această stagiune bucureșteană destul de zgîrcită în asemenea

Scenă din actul I („Mitică Popescu“)

gratificații. Un spectacol care i-ar fi plăcut, sint cōnvins, și regretatului creator al lui Mitică Popescu.

FL. P.

In luptă cu melodrama

Casa de Cultură a Studenților „Grigore Preoteasa”:
Acolo departe... de Mircea Ștefănescu

Piesa lui Mircea Ștefănescu oferă în general prilej de melodramă, și de această tentație nu a scăpat nici Teatrul „Nottara”, unde regizorul Mihai Raicu a căutat în mod vizibil să estompeze alunecările pe această gamă.

Doi regizori — mai precis un regizor, Dan Alexandrescu, și un superregizor D. D. Neleanu — au trebuit să-și unească forțele spre a frina tentația mai mare a studenților spre a nu se refugia cu desăvîrșire în registrul tremolourilor lacrimogene. Și n-au reușit decit cu prețul rămîinerii, de cele mai multe ori, la suprafața dramei fie din lipsa de capacitate a unor interpreți de a-și trăi pînă la incandescență destinul lor dramatic, fie poate dintr-o preju-

decată că *Acolo departe...* ar fi o piesă cu o problematică ușoară. Cert este că cei doi regizori s-au ocupat doar de trei personaje: de Silviu (Nicu Ionescu-Mălai), de tatăl acestuia, Iancu (Adrian Grigoriu) și de prietenul lui Silviu, poetul Pompei (Alin Albei). De aceea, dacă în interpretările sus-amintite aceste trei personaje au putut căpăta un contur (oricite licențe ar fi necesare spre a-l accepta pe Adrian Grigoriu ca pe *bătrînul* tată al lui Silviu, cînd tineretea din interpret răzbătea și se răzbuna pas cu pas de povara bătrîneții impusă de circumstanță); dacă pe Silviu l-am putut situa (în interpretarea lui Nicu Ionescu-Mălai) destul de aproape de tînărul frămîntat de dorul și idealul a căror realizare, greșit condiționată de plecarea undeva departe, se înecă în durere; și dacă în sfîrșit am putut să-l acceptăm pînă la un punct pe Alin Albei în rolul poetului (fără să cunoaștem însă la el și evoluția lăuntrică spre deznodămîntul tragic care, de la un anumit punct, devine previzibil totuși), n-am putut însă înțelege *deloc* de ce unele personaje, care în economia piesei au fiecare o contribuție de seamă, rămîn o simplă figuratie?

Într-o oarecare măsură, din inițiativă proprie și cu forțe proprii, s-au realizat în funcție de posibilitățile lor, Marcela Popovici în Ioana și Gh. Dincă în Le Pernod.

Interpreta Ioanei a adus mult din suflul gîngăș și pur al unei dragoste pasionate și sincere de tînără venită de la țară, din mijlocul naturii, dar în final i-a lipsit dramatismul, iar dispariția ei tragică de pe această lume rămîne ca un semn de întrebare pentru spectator. Și aceasta, datorită faptului că este nepregătît de acel zbucium, pe care Ioana îl manifestă în mod vădit în ultima parte a piesei.

Gheorghe Dincă este plin de sensibilitate, și înclinațiile lui, precum și accentele grave din vocea sa îl indică mai degrabă pentru dramă decît pentru comedie, cu ajutorul căreia a încercat să-l contureze pe Le Pernod.

Spectacolul studenților rezistă totuși, datorită faptului că interpreții pun mult suflet și doresc să innobileze strădania artis-

Adrian Grigoriu (Iancu) și N. Ionescu-Mălai (Silviu)
în „Acolo departe...”

